

JOSEP BORRELL'İN ANKARA ZİYARETİ VE SONRASI

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Geçtiğimiz hafta içinde, 6-7 Temmuz tarihlerinde, Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkan Yardımcısı, Dış ilişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell Fontelles Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Türkiye-AB ilişkilerinin kapsamlı bir biçimde ele alındığı ziyarette Doğu Akdeniz, Libya ve Suriye başta olmak üzere ilişkiler üzerinde etkisi olan bölgesel konular da görüşülmüştür.

Yüksek Temsilci Borrell ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Avrupa Birliğinin, Türkiye, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) arasında arabulucu pozisyonu üstlenme olasılığı üzerinde görüş alışverişinde bulunmuştur. Borrell, Doğu Akdeniz konusunda Türkiye ve Yunanistan arasında yaşanan gerginliğe çözüm bulmak için Türkiye'yi ziyaret ettiğini ve her iki tarafla müzakere görüşmelerinin organizasyonunu planladıklarını ifade etmiştir[1].

Borrell, Suriyede süren çatışmaların ve bölgedeki gelişmelerin AB'nin çıkarlarını ve güvenliğini doğrudan etkilediğinin altını çizmiştir. Güvenliği tehlikeye atan unsurların kontrolsüz göç, terör ve siyasi istikrarsızlık olduğunu da eklemiştir[2].

Türkiye ile ortak çıkarların gözetilerek hareket edilmesinden yana olduğunu ifade eden Borrell, Türkiye'nin de Suriye ve Libyadaki gelişmelerden olumsuz etkilenen bir bölge ülkesi olduğuna dikkat çekmiştir. Ancak Doğu Akdeniz konusunda Türkiye'nin saldırgan bir tutum izlediğini söyleyen Borrell, bu konuda AB'nin mesajının açık olduğunu, değerlerini, üye ülkelerin sınırlarını ve egemenlik haklarını koruma konusunda kararlı olduklarını söylemiştir. Aynı zamanda GKRY'nin bir AB üyesi olduğunu ve Türkiye'nin bu durumu kabul etmesi gerektiğini de söylemiştir[3]. Doğu Akdeniz konusunda Türkiye'nin önüne engel çıkarmak için siyasi saiklerle GKRY'nin AB üyesi haline getirildiğine önceki yazılarımızda değinmiş ve neden üye olmaması gerektiğinin hukuki gerekçelerine yer vermiştik[4]. Dolayısıyla, hukukun üstünlüğünü savunan bir AB'nin bu hukuksuzluğu Türkiye'nin saldırganlığı olarak tanımlaması AB'nin değerleriyle örtüşmemektedir.

Avrupa Parlamentosunun (AP) 9 Temmuz 2020 tarihli oturumunda Türkiye'nin Doğu Akdenizdeki varlığının Avrupa Parlamentosundaki İtalyan, Fransız, Yunan ve GKRY milletvekilleri tarafından eleştirilmesi ve Türkiye'nin üyelik müzakerelerinin sona erdirilmesi için görüşlerini tekrar dile getirmesi üzerine AB Yüksek Temsilcisi Borrell, savaştan yana olmadığını ifade etmiştir[5]. Uzmanlar, AP'nin AB kurumları arasında

Türkiye söz konusu olduğunda en sert tutum sergileyen kurum olduğunu, mevcut tepkilerin şaşkıncı olmadığına ilişkin görüş paylaşmıştır. Dolayısıyla APdeki Türkiye karşıtlığının üzerinde durulmasının gereği olmadığını belirtmiştir.

AB ile her alanda işbirliği gerçekleştirmek Türkiye açısından arzulanan bir durumdur. Ancak, ABnin siyasi nedenler yerine objektif değerlerini hatırlayarak hareket etmesi beklenmektedir. Türkiye ile Borrell arasındaki görüşmede ele alınan konular ayrı ayrı önemli konulardır. AB bu ve benzer konular için hatırı sayılır bir çözüm merciidir. Uluslararası alanda söz sahibi olması dolayısıyla üye ve aday statüsünde bulunan ülkelerin güven duyduğu bir ortam yaratmak da yine ABnin görevlerinden biridir. Yüksek Temsilci Borrellin Türkiye ile görüşmesine ilişkin bilgi verdiği AP oturumunda Türkiye ile ortak çıkarların göz ardı edilemeyeceğini vurgulaması en azından Borrellin Türkiye konusunda objektif bir tutum sergileme çabası içinde olduğunu göstermektedir.

[1] EU to Mediate Between Greece, Cyprus and Turkey, *News Break*, 8 Temmuz 2020, <https://www.newsbreak.com/news/OPXszNix/eu-to-mediate-between-greece-cyprus-and-turkey>

[2] AB Yüksek Temsilcisi Borrell: Türkiye ile İlişkilerimizdeki Olumsuz Eğilimi Sonlandırmalıyız, *Anadolu Ajansı*, 9 Temmuz 2020, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/ab-yuksek-temsilcisi-borrell-turkiye-ile-iliskilerimizdeki-olumsuz-egilimi-sonlandirmaliyiz/1904621>

[3] EUs Borrell: Cyprus is an EU Member and Turkey Must Accept That, *CyprusMail.com*, 6 Temmuz 2020, <https://cyprus-mail.com/2020/07/06/eus-borrell-cyprus-an-eu-member-and-turkey-must-accept-that/>

[4] Hazel Çağan Elbir, GKRYden ABye Türkiyenin Aday Statüsünü İptal Etmesi Yönünde Çağrı, *AVİM*, 10 Haziran 2020, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/GKRY-DEN-AB-YE-TURKIYE-NIN-ADAY-STATUSUNU-IPTAL-ETMESI-YONUNDE-CAGRI>

[5] Barış Çimen, APdeki Türkiye Karşıtlığı Kaale Alınmamalı, *VOA*, 11 Temmuz 2020, <https://www.amerikaninsesi.com/a/ab-parlamentosundaki-turkiye-karsitligi-kaale-alinmamali-/5498995.html>

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2024. "JOSEP BORRELL'İN ANKARA ZİYARETİ VE SONRASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2020 / 30. Temmuz 16. Erişim Haziran 30, 2024. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/JOSEP-BORRELL-IN-ANKARA-ZIYARETI-VE-SONRASI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır